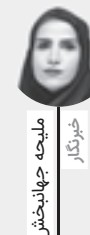

پایداری صنعت در اقتصاد پسا جنگ

گزارش خبری

مهدی جهان بخش

در دوران جنگ تحمیلی سوم، اگرچه اقتصاد کشور به دلیل تبعات آسیب رسیدن به زیرساخت هادستخوش چالش هایی شده است، اما تجربه سال های هشت سال دفاع مقدس، تحریم ها و جنگ ۱۲ روزه نشان می دهد که فعالان اقتصادی با همراهی و حمایت های دولتی که تحقق آن بیش از همیشه ضرورت دارد، می توانند چالش هایی نظیر بحران تأمین مواد اولیه، اختلال در زنجیره تأمین و واردات، چالش های نظام بانکی و مالی، آسیب به زیرساخت های حیاتی و... صحبت می کنند اما باز هم تسریع در بورکراسی های اداری، تعمیق هماهنگی های دولت و بخش خصوصی، همراهی همه ارگان ها و مساعدت های ویژه در بخش بانکی، مالیاتی، بیمه و... می تواند در گذر از این شرایط بسیار کمک کننده باشد. موضوعی که در گفت و گو با دو نفر از فعالان اقتصادی، در این گزارش به آن پرداخته ایم.

عکس: شبنم نصیری/شهرآر

استمرار کاهش بوروکراسی ها در پسا جنگ نایب رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی خراسان رضوی درخصوص چگونگی همراهی بانکسب و کارها در شرایط فعلی، می گوید: در زمان بحران، ایده های خوبی مطرح و بسیاری از بوروکراسی ها حذف می شود، اما نگرانی اینجاست که بعد از بحران، همه این موارد به فراموشی سپرده شود. به عنوان مثال، در حال حاضر اعلام شده است که استان ها می توانند به طور دستی تأییدیه ثبت سفارش مواد اولیه و کالاهای اساسی را صادر کنند. فعالان بخش خصوصی پیش از این، بارها این مطالبه را از بانک مرکزی و وزارت خانه ها داشتند، اما فقط در زمان بحران بود که مسئولان متوجه ضرورت این تفویض اختیار شدند. احسان شجاعی تأکید کرد: سؤال اصلی این است که چرا این تفویض اختیارها نباید ادامه داشته باشد؟ اگر اجرای این روند باعث سهولت در واردات مواد اولیه می شود، دلیلی ندارد که پس از بحران دوباره اختیارات استان ها کاهش یابد.

خلا سیستم تضمین بیمه برای سرمایه گذاران این فعال اقتصادی یکی از مهم ترین نیازهای فعلی را ایجاد «تضمین برای سرمایه گذار» می داند و اظهار می کند: ما نیازمند سازوکاری بیمه ای هستیم که سرمایه گذاری اشخاص را در شرایط اضطرار تضمین کند. سرمایه گذار باید اطمینان داشته باشد که در صورت بروز مشکل در شرایط اضطراری، حداقل اصل پول و نقدینگی اش قابل بازگشت است. در بحث پسا بحران و توافقات احتمالی نیز اگر قرار بر ورود سرمایه گذار خارجی باشد، بدون این حمایت ها، حضور شرکت های بین المللی می تواند به جای فرصت، تهدیدی برای مصرف و تولید داخلی باشد.

چالش هایی که باید از آن عبور کرد دبیر انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی در ابتدای صحبت خود به چالش ها و آسیب هایی می پردازد که صنایع، اکنون با آن روبه رو هستند و می گوید: به طور مشخص در حوزه ورق، آسیب های جدی وارد شده است و این موضوع صنایع بسیاری از جمله خودروسازی، قطعه سازی، صنایع بسته بندی و بسیاری از بخش های دیگر را تحت تأثیر قرار داده است. چرا که تأمین ورق برای این صنایع با مشکل روبه رو شده است. شرایط مشابهی نیز در حوزه مواد پتروشیمی وجود دارد. این مواد به عنوان مواد اولیه تولید در بسیاری از کارخانه ها استفاده می شوند و افزایش قیمت آن ها فشار زیادی به واحدهای تولیدی وارد کرده است. امیرمهدی مرادی می افزاید: به دلیل برخی

انتقاد از عملکرد سیستم بانکی و بخش نامه های جدید وی در ادامه به موضوع حمایت های بانکی، مالیاتی و بیمه ای پرداخت و با ابراز تردید درباره عملیاتی شدن آن ها، گفت: بسیاری از این حمایت ها فقط روی کاغذ است و دست استان ها در اجرای آن ها بسته است. به عنوان نمونه، مسدودی حساب ها همچنان ادامه دارد، در حالی که نباید به خاطر یک چک برگشتی در شرایط فعلی، تمام فعالیت های یک واحد متوقف شود. شجاعی افزود: وضعیت مهلت دهی اقساط نه تنها بهتر نشده، بلکه در سامانه ها بدتر شده است. قبلا پس از استمهال، وضعیت حساب در سامانه سفید می شد، اما اکنون بانک های استان می گویند که بانک مرکزی، این اقدام را در سیستم انجام نداده و همه چیز در حد وعده باقی مانده است.

سرمایه در گردش، نیاز جدی تولیدکنندگان وی در ادامه به یکی از نیازهای وجود تولیدکنندگان در این شرایط می پردازد و می گوید: تولیدکنندگان برای تأمین مواد اولیه گران تر به سرمایه در گردش بیشتری نیاز دارند. در حالی که فروش آن ها با محدودیت روبه رو شده است. در گذشته تولیدکنندگان می توانستند مواد اولیه را به طور مدت دار تهیه کنند، اما اکنون بسیاری از معاملات نقدی انجام می شود و این موضوع فشار مالی سنگینی بر واحدهای صنعتی وارد کرده است.

دبیر انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی در اشاره به مجموعه چالش ها و مشکلاتی که برای فعالان اقتصادی در دوران پسا جنگ مطرح است، اظهار می کند: این مجموعه شرایط باعث شده است که بخش تولید در تنگنای جدی قرار بگیرد، در حالی که از سوی دیگر سیستم بانکی، دولت و تأمین اجتماعی نیز به دلیل تأخیر در وصول مطالبات خود با فشارهایی روبه رو هستند.

تسریع در فرایندها در سطح ملی وی درباره اقدامات حمایتی و پیگیری های انجام شده بیان می کند: مدیران استانی تلاش می کنند در حد امکان مشکلات را برطرف کنند، اما برخی محدودیت های سامانه ای و مقررات

کشوری، مانع از تصمیم گیری سریع در سطح استان می شود. برای مثال در حوزه بانکی یا برخی فرایندهای مرتبط با بانک مرکزی، حتی اگر مدیران استانی بخواهند اقداماتی انجام دهند، به دلیل به روزرسانی نشدن سامانه ها متناسب با شرایط جدید با محدودیت روبه رو می شوند. مرادی تصریح می کند: در حال حاضر برای دارندگان کارت بازرگانی سقف صادرات تعیین می شود و این سقف بر اساس میزان صادرات سال گذشته مشخص می شود، درحالی که در بسیاری از کشورها چنین محدودیتی وجود ندارد. برای افزایش سقف صادرات نیز باید درخواست جداگانه ارائه شود که فرایندی زمان بر است. در شرایط فعلی که کشور نیازمند ارزآوری است، باید امکان افزایش سریع تر سقف صادرات فراهم شود تا فعالان اقتصادی بتوانند از ظرفیت های صادراتی خود استفاده کنند و ارز بیشتری وارد کشور شود.

این فعال صنعتی همچنین به مسائل گمرکی اشاره می کند و می گوید: با وجود تلاش های انجام شده در گمرکات استان، برخی محدودیت ها همچنان وجود دارد. برای نمونه در برخی موارد کالا وارد کشور شده اما به دلیل تخصیص ندادن ارز، امکان ترخیص آن وجود ندارد. در چنین شرایطی می توان با استفاده از ابزارهایی مانند ضمانت نامه ها، امکان ترخیص سریع تر کالا را فراهم کرد تا از آسیب دیدن کالاها، به ویژه در بنادر جنوبی کشور، جلوگیری شود.

وی در پایان تصریح می کند: بخشی از این مسائل در اختیار استان ها نیست و نیازمند تصمیم گیری در سطح ملی است. هرچند برخی مصوبات در این زمینه صادر شده، اما لازم است این تصمیمات در سامانه های اجرایی به سرعت اعمال شود تا امکان اقدام عملی و سریع تر برای حل مشکلات فراهم شود.

تنوع بخشی تجاری، کلید تاب آوری اقتصاد ایران

پایان وابستگی به درهم امارات چرا ضرورت دارد؟

محسن موسوی زاده امارات متحده عربی تا پیش از جنگ تحمیلی سوم، یکی از شرکای تجاری مهم ایران بود و درهم این کشور به دلیل پیوند با دلار، ثبات نسبی و هزینه های معاملاتی کمتر، به طور گسترده در مبادلات ایران استفاده می شد. درهم به ویژه در تجارت با کشورهای عربی خلیج فارس، آسیای میانه و حتی آسیای شرقی نقش ارز واسط را داشت. پس از تشدید تحریم ها، استفاده از درهم به عنوان جایگزینی برای دلار و یورو به ایران کمک کرد تا بخشی از مبادلات تجاری و بانکی خود را ادامه دهد و محدودیت های ارزی را تا حدی دور بزند. با این حال، حمله آمریکا به ایران و بالا گرفتن تنش در منطقه خلیج فارس، به ویژه امارات، منجر به تصمیم این کشور برای ابطال تمام اقامت های اتباع ایرانی و تعیین فرصت یک ماهه برای خروج آن ها از امارات شد. متأثر از این تصمیم، شبکه های تجاری و مالی که وجود آن ها برای دور زدن تحریم های ایران ضروری می نمود، با خطر مواجه شده است.

نکات کلیدی

● درهم: ارز واسط جایگزین دلار در شرایط تحریمی

● درهم ارز واسط برای تجارت با کشورهای خلیج فارس، آسیای میانه، آسیای شرقی

● ابزار دور زدن محدودیت های دلاری و یورویی

● ستون اصلی واسطه های مالی تجاری ایران

● ۲۵ میلیارد دلار حجم تجارت سالانه ایران و امارات

● ۸۵٪ از تجارت: واردات کالاهای سایر کشورها از مسیر امارات

پیامدهای تنش اخیر

ریسک های تجاری

● اختلال در جابه جایی کالا

● خطر متوقف شدن مسیرهای سنتی تجاری

● ریسک های ارزی

● کمبود اسکناس دلار

● کاهش عرضه ارز در بازار ایران

● فشار افزایشی بر قیمت ارزها در بازار داخلی

ریسک های مالی

● مشکلات مالی برای واسطه های مالی تجاری

● افزایش هزینه نقل و انتقال پول

● کاهش ورود ارز به کشور

۱- تنوع بخشی به ارزش های مبادلاتی

استفاده از ارزهای دیگر در تجارت خارجی به جای درهم

● یوان چین

● روبل روسیه

● لیر ترکیه

● دینار عراق

۲- توسعه پیمان های پولی دوجانبه

۳- استفاده از سیستم های بانکی جایگزین مانند:

● بانک های روسی

● بانک های آسیایی

۴- ایجاد مسیرهای تجاری جدید

۵- تقویت زیرساخت های مالی منطقه ای

۶- توسعه تجارت تهاتری

۷- گسترش حضور تجاری در کشورهای جایگزین

صدور بیش از ۹۶ هزار مجوز کسب و کار در استان

هاشمیان امدریکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی گفت: در سال گذشته ۹۶ هزار و ۷۶۶ مجوز کسب و کار برای استان از طریق درگاه ملی مجوزها صادر شده و تعداد مجوزهای صادر شده، ۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۳ رشد داشته است.

به گزارش شهرآر، سید حامد حسینی درباره میزان صدور مجوزهای کسب و کار از طریق درگاه ملی مجوزها برای خراسان رضوی طی سال ۱۴۰۴، اظهار کرد: در این مدت ۱۵۲ هزار و ۷۷۲ درخواست مجوز استانی در درگاه ملی مجوزهای کشور ثبت شده که از این تعداد برای ۶۳ درصد درخواست ها، یعنی ۹۶ هزار و ۷۶۶ مورد مجوز صادر شده است. وی ادامه داد: طی سال گذشته ۶ درصد درخواست های صدور مجوز کسب و کار (۸۹۳۲۲ درخواست) در مرحله تکمیل، تأیید مدارک و دریافت پاسخ استعمال و ۳۱ درصد درخواست ها (۴۷ هزار و ۷۴۴ درخواست) به دلایل مختلف ابطال یا با انصراف از طرف متقاضی یارد درخواست توسط دستگاه های تخصصی صادرکننده مجوز مواجه شده است. امدریکل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی با اشاره به بیشترین مجوزهای صادر شده در استان طی سال ۱۴۰۴ بیان کرد: طی مدت یادشده بیشترین میزان مجوزهای صادر شده مربوط به کسب و کار خانگی خیاطی لباس با ۵۴۲۸ مجوز، پروانه بهداشتی وسایل نقلیه ویژه حمل کالاهای تحت نظارت دام پزشکی یا ۴۳۱۹ مجوز و پروانه طبابت با ۳۴۴۱ مجوز بوده است. وی با اشاره به اینکه روند فرایند ثبت درخواست تا صدور مجوز در درگاه ملی مجوزها بدون مراجعه حضوری باید انجام شود، تصریح کرد: بر اساس تبصره (۷ ماده (۱) قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار ابلاغی هرگونه استعمال، تمدید یا انطباق مجوز صادره تنها از طریق شناسه یکتای مجوز صادره و از درگاه ملی مجوزها قابل انجام است. حسینی ادامه داد: درگاه ملی مجوزها برای تسهیل در صدور مجوز کسب و کار و رونق اشتغال زایی در استان راه اندازی شده است و تمامی دستگاه ها ملزم به پاسخ بموقع درخواست ها از طریق این درگاه هستند.

روی خط اقتصاد

تمدید مهلت استفاده از اعتبار کالا برگ

ایستاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با صدور اطلاعیه ای اعلام کرد: مهلت استفاده از اعتبار کالا برگ ماه های دی، بهمن و اسفند سال ۱۴۰۴ که قبلا تا پایان فروردین اعلام شده بود تا ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۵ تمدید شد. همچنین در این اطلاعیه تأکید شده که مهلت استفاده از اعتبار مربوط به فروردین ۱۴۰۵ مطابق روال اعلامی قبل، تا پایان اردیبهشت امسال برقرار است.

تسهیل واردات کالاهای اساسی

شهرآر رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی خراسان رضوی گفت: در حال حاضر فرایند واردات اقلامی همچون برنج و گوشت تسهیل شده و برخی الزامات پیشین از جمله تأییدیه جهاد کشاورزی در سامانه توسعه تجارت، کد IRC معاونت غذا و دارو و سقف و سابقه سهمیه ارزی حذف شده است. سعید بامشکی افزود: در حال حاضر تخصیص ارز از محل تأمین ارز خود و تهاتر با کالای صادراتی برقرار است، با این حال، پیشنهاد شده است که امکان تخصیص ارز از محل صادرات غیر نیز برای بخش صادرات فراهم شود. بر اساس توافق صورت گرفته، مقرر شد وزارت صمت این موضوع را از طریق مکاتبه با ریاست جمهوری پیگیری کند.

افزایش قیمت دلار

تجارت نیوزا قیمت دلار دیروز با افزایش ۴ هزار تومانی نسبت به آخرین رقم معاملاتی شنبه، تا لحظه نگارش این گزارش روی رقم ۱۵۳ هزار تومان قرار گرفت. دلار که در ساعات ابتدایی بازار شنبه با خبر بازشایی تنگه هرمز تا کانال ۱۴۷ هزار تومانی سقوط کرده بود، با بسته شدن مجدد تنگه هرمز توسط ایران و افزایش تنش ها میان ایران و آمریکا همچنان ابهام در برگزاری مذاکرات میان دو کشور، دوباره روند صعودی را در پیش گرفت و بار دیگر به کردیدور ۱۵۰ هزار تومانی بازگشت. تحلیلگران معتقدند در صورت ادامه این تنش ها، دلار می تواند در روزهای آینده وارد کردیدور ۱۶۰ هزار تومانی شود، اما هر خبر مثبتی از مذاکرات باعث می شود که اسکناس آمریکایی به کانال های پایین تر سقوط کند. به نظر می رسد نوسانات شدید قیمت دلار تا ایجاد ثبات در منطقه ادامه داشته باشد.

عرضه محصولات پلاستیکی کاهش یافته است؟

اقتصادنیوزا حمله وحشیانه رژیم اشغالگر قدس به برخی مجتمع های پتروشیمی ایران، بازار این شایعه را داغ کرده که به زودی پلاستیک نایاب می شود، اما واقعیت این است که انبارهای پر، خط تولید روشن و ممنوعیت صادرات پتروشیمی، شایعه بروز نایابی پلاستیک را رد می کند. اکنون ۳ شاخص برای رد شایعه نایابی پلاستیک وجود دارد. تنظیم بازار با دستورالعمل دولتی، مقامات شرکت ملی صنایع پتروشیمی تأکید کرده اند که قیمت محصولات پتروشیمی و مشتقات آن در داخل کشور با وجود رشد قیمت های جهانی، در سطح قبل از بحران تثبیت شده است. این دستور صریح برای حمایت از مصرف کننده و صنعتگر ایرانی صادر شده است. مازاد عرضه به دلیل توقف صادرات، وقتی شیر صادرات ۲۹ میلیون تنی پتروشیمی بسته می شود، بازار داخلی با انتقال درصد کمی از این محموله بزرگ اشباع خواهد شد. بازگشت محموله های در آستانه صادرات: در این بخش نامه از شرکت ها خواسته شده تا محموله هایی را که هنوز تشریفات گمرکی آن ها کامل نشده به بازار داخلی بازگردانند. این یعنی جمعی از محصول که قرار بود از کشور خارج شود، حالا به و تیرین فروش داخلی سرازیر خواهد شد.

شهرآر
SHAHROOZ NEWS.IR

۵۹

فصل